

ОСТАННІ НОВИНИ

13:27 Закон про мито на декоративний камінь дає поштовх розвитку переробки та створенню нових робочих місць — експерти

13:24 Союз проти України: Китай таємно готує російських військових до бойових дій

12:59 Зірка культового «Дзвінка» померла у 35 років: що стало причиною смерті «найстрашнішої дівчинки у світі»

12:32 Затримано коригувальницю ударів росіян по Дніпру

12:25 «Після 2022 року я по-іншому подивився на історію України», — зірка серіалу «Пригоди козака Виговського» Артем Пльондер

11:59 Дешево та сердито: п'ять вигод від використання

Бриль для майбутнього президента та віночок для псекрети майстрині солом'ян шедеврів з Опішні

12:25 — 7 березня 2026

Ганна ВОЛК

Олена Опанасюк працює у воєнізованій охороні. Охорона родини Кричевських [в Опішні на Полтавщині](#). А за «суміш» плете вироби з соломи. Це її хобі. Ось уже двадцять років вона практично не випускає з рук цього природного матеріалу.

— Навіть не пригадую, коли я дивилась телевизор, не плела чи не зшивала при цьому, — усміхається вона. — У мене нема вихідних. Іноді, щоб виготовити якусь авторську річ, мені потрібно попередньо зробити тисячі деталей, а потім — лише зібрати їх до купи. Якщо не дати справи, то нічого не вийде. Нею треба жити.

Міль поб'є й миші згризуть: чому не можна використовувати солому

Пані Олена — членкиня Спілки майстрів народного мистецтва України. Зі звичайної, переважно житньої, соломи вона створює дивовижні вироби. Як каже сама майстриня, солома — це матеріал, який просто грає в її руках. З неї можна зробити все: капелюхи, сумки, кошики, вази, підсупники, прикраси, чільця, сережки, обручі...

Її бабуся, майстриня народної творчості Олександра Великодня, вчила її вишивати. Однак це заняття Олену не захопило. Зате вже у дитинстві, побачивши солом'яні вироби заслуженої майстрині народної творчості з Харківщини Галини Воловик, вона втратила спокій. Два роки пізніше, щоб досконало опанувати цю справу, зрозуміти всі її тонкощі.

— Пригадую, як я пишалася своїм першим серйозним виробом — килимом. Олена. — Тоді він мені здавався верхом досконалості. А зараз дивлюсь на нього й бачу, який він кособокий та незграбний. Тепер його не показала б нікому.

Жоден учитель, говорить жінка, не видасть власних секретів своїм учням. А їх досить багато. Скажімо, поєднувати в одній деталі треба певну товщину й гнучкість соломинки, інакше деталь вийде нерівною. Це видно у дрібних речах, скажімо, в німбах на ангелах-оберегах.

Тому, перш ніж узятися за роботу, майстриня сортує соломку за довжиною, кольором, м'якістю, гнучкістю...

Поєднувати в одній деталі треба лише однакові за товщиною й гнучкістю соломи, інакше вона вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах

А до того вона зрізає жито чи пшеницю в міру їхнього досягання. Завдяки цьому, на власному городі, без додавання гербіцидів. Обов'язково, як робили у давні часи, обрізає колоски, після чого в'яже у під стріхою.

— *Солома з колосками підходить лише для оберегів та декоративних речей.*

зернові потрібно зрізати ще у стані цвітіння, — пояснює Олена. У декоративних виробах колоски, що вже наливаються, почнуть осипатися, можуть погризти миші чи міль побити.

Якщо зрізати жито зеленим, то висушена солома матиме зелену. Якщо зрізати трохи пізніше, через тиждень, то вона буде білою-жовтою. Останній зріз завжди має коричневий відтінок.

Окрім того, існує багато способів підсилити колір, надати йому яскравості. Щоб солома стала білою, вимочує її в нашатирному спирті чи гасі. Пані Олена — за натуральність, тому висвітлює її на сонці. Опісля фарбує у фарби: цибулиння, або горіхової шкаралупи, чи в марганці. Лише зрідка використовує анілінові фарби. Темні виходять завдяки присмалюванню праскою.

Кольорову соломку пані Олена використовує переважно в ексклюзивних виробах. Дуже гарний вигляд вона має у квітах, композиціях.

Для еластичності соломку треба проварити чи пропарити. Вона частіше використовується в виробах, які будуть складатися з такої соломки. З такої соломки вироби можна гнути й складати, як завгодно, вони не поламаються й не втратять форми.

Важливо також правильно використовувати природну товщину соломки. Для жіночих капелюхів майстриня бере верхні частини стебла — до колосків, бо вони ніжніші. А для чоловічих брилів — середню частину. Для тарілок солома — та, що від кореня, — йде для виготовлення кошків, сумок, тарілки або чашки, цукерниць тощо. З нею важче працювати — боляче гнути.

Читайте також: [Мода минула, димарі лишилися: майстер з Полтавщини прикрашав труби на бачки справжніми витворами мистецтва](#)

Що робити, якщо коза прогризе капелюх?

— **Над чим ви зараз працюєте?** — запитую пані Олену.

— Невдовзі в Опішні відбудеться фестиваль веснянки, на який я збираюся з плету на продаж чоловічі брилі. Це чи не найходовіший товар. Нарозхват ідуть.

— **За які гроші продаєте?**

— Залежить від ширини крисів. Є вузькі, середні й широкі. Є а є гусарські сомбреро... Середня ціна — 700–800 гривень.

— Які товари найдорожчі?

— Ексклюзивні, звісно. Ті, які не повторюються. Є такі покупці, для яких це дуже важливо. Хтось купує дешеві, ходові речі, а хтось полюбляє вищу ціну. Це різні, залежно від категорії.

— А це правда, що принцеса Уельська Кейт Міддлтон має віночок вашої роботи?

— Правда. Років вісім тому до мене звернулися представники британської фірми, що працюють з народними ремеслами й відправляють подарунки до і попросили сплести великий кольоровий вінок для принцеси з різних країн. Я працювала над ним два з половиною місяці. Втім, на Кейт його не подарували.

— І Віктор Ющенко, кажуть, був вашим покупцем?

— Так. Це ще коли він керував Національним банком й приїжджав на виставку подарунків. А мене туди як майстриню народної творчості щороку призначали. Подарувала йому невеликий сувенір, а він придбав у мене розкішні вироби.

Мої вироби ручної роботи є й в інших українських політичних музеях: у Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішні, у багатьох каталогах. Скажімо, одна з моїх авторських робіт представлена в каталозі виставки творів майстрів народної творчості Полтавщини.

Олена Опанасюк на ярмарку поруч з Гоголем у циліндрі з соломи, який вишиває майстриня

— Скільки вам треба часу, щоб створити чоловічий головний убір?

— Можна й за вечір. Головне — сплести 28–30 метрів стрічки. А потім зшити. Хтось робить це за допомогою швейної машинки, і тоді вироби розлазиться, бо голка розбиває соломинки. А я зшиваю вручну, щоб не пошкодити матеріал. До того ж нитку обробляю воском. Ці чоловічі капелюшки слугують 15–20 років. Колись, до речі, бачила на одній жінці мій бріль. Він був заношений, чорний від пилу й поту, але цілий.

Цікаво, що опішнянська майстриня при плетінні головних уборів не тільки сама, як багато хто, розмірної болванки. Їй достатньо знати об'єм голови людини, і з розміром завжди вгадує. Це тому, каже, що відчуває матеріал.

— А ось ремонтувати не берусь, — усміхається. — Якось до мене підходить дідусь і показує бриля. «Коза з'їла маківку. Чи не можна...

питає. На жаль, це неможливо.

Ялинкові прикраси й ангели для захисників

Чому народні майстри соломоплетіння використовують переплетення? Пояснення досить просте. Бо в ньому найдовші з усіх злакових культур — пшениця, овес і льон, які також використовую в роботах. Вони вирізають і викидають.

Я думала, пані Олена на своєму городі вирощує жито замість картоплі, але вона сміється:

— Та ні, хіба що соток дві засіваю. Цього досить на цілий рік. Пшеницю, овес і льон, які також використовую в роботах. Вони вирізають і викидають.

Серед унікальних виробів Олени Опанасюк особливе місце займають ялинкові прикраси. Колись вона наряджала ними свою ялинку, а потім виставила в Літературно-меморіального музею В. Г. Короленка у Полтаві. Іграшки, сніжинок, зірочок, дзвіночків, шишечок, ангелочків відтворили новорічних святкувань більш ніж столітньої давнини.

Пані Олена навіть підставки для тарілок (підсупники) та під чаю на маленькі шедеври.

Всі ці побутові речі її оточують вдома, багато що вона дарує. А їхня кількість зростає, бо майстрині замовляють то одне, то інше. Найчастіше вона працює саме під замовлення.

Читайте також: [«Я створюю картини-обереги з насиченими кольорами» майстриня Наталія Тесленко](#)

— Раніше я ледь не всю Україну об'їздила, була учасницею багатьох конкурсів і заходів, — розповідає. — Було, як вихідні, так і їду кудись. Там мене запрошували з моїми виробами: на виставки, конкурси, свята. Навіть у Донецьк... Маю купу грамот, подяк, нагород.

А скільки майстер-класів провела для дорослих і дітей, групових й індивідуальних.

Майстер-класи в Олени Опанасюк досить короткі, але результати показує, як плести брилі, бо це забарна робота, яка новачкам ще важко дається. За короткий час можна сплести бриля хіба що на ляльку, але це не найважливіше. Важливо вийти з заняття з готовим виробом, який можна буде носити.

вдома. Тому зазвичай вона вчить плести обручі, підкови, ангелочків,

— Не боїтесь конкурентів?

— У кожного майстра свій почерк. Навіть якщо стоятиме поряд де виробів десяткох майстрів, то всі вони будуть різні. А покупець що відповідає його смаку й гаманцю.

— Що вам найбільше подобається у вашому захопленні?

— Є досить багато технік плетіння косичок: у чотири, п'ять, шість, плоске, об'ємне... А мені подобається опановувати нові техніки.

Ще пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців з стрічками й передає їх через волонтерів для наших захисників.

Пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців і передає їх нашим

— *Молюся за кожного, щоб повернулись живими й здоровими.*
— каже.

Раніше в інтерв'ю «ФАКТМ» майстриня з керамічної флористики [розповіла про те, як створює красу, яка нікого не залишає байдужим](#)

Фото, відео Ольги Усанової та зі сторінки Олени Опанасюк у фейсбу

Читайте нас у [Facebook](#)

◀ До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її

🖨️ Друкована версія

✉️ Лист редакторів

⚠️ Поскаржитися

f **Поділитися**

📧 **Поділитися**

🐦 **Твітнути**

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Українцям можуть ускладнити вихід на пенсію: у парламенті заговорили про жорсткіші умови

Терезам — «Закохані» та доленосний вибір, Тельцям — «Туз Пентаклів» і шанс на успіх: Таро-прогноз на 18 червня

Зелень не зів'яне навіть через тиждень: лайфхак від шеф-кухаря

Близнюкам загрожує нервовий зрив, а Левам не варто витратити гроші: гороскоп на 18 червня

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини
Україна
Політика
Гроші
Події

Світ
Пряма лінія
Блоги
Спорт
Футбол

Культура
Шоу-бізнес
Фігурка дня
Суспільство
Стиль життя

Книга рецептів
Люди та звірі
Життєві історії
25 років потому

Реклама | Передплата | Контакти | Привітання і співчуття | Правила користування сайтом fakty.ua

© 1997—2026 «**Факти та коментарі**®»

Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.

Матеріали під рубриками «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом **P** публікуються у якості інформаційно-комерційний характер.